

**Київський національний торговельно-економічний
університет**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра фінансів

**ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ/
FINANCES, MONEY AND CREDIT**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / Junior bachelor
галузь знань	05 «Соціальна та поведінкові науки» \ Social and behavioral studies
спеціальність	051 «Економіка» \ Economics

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: д.е.н., проф. І.Я. Чугунов, д.е.н., проф. М.Д. Пасічний, к.е.н.,
доц. Савченко Н.Г., доц. І.С. Микитюк, ст. викл. М.В. Гуминська.

Програму обговорено і схвалено на засіданні кафедри фінансів 26
травня 2020 р., протокол №10.

Рецензенти:

В.Д. Макогон, докт. екон. наук., проф.,

Ю.І. Маркуц, канд. екон. наук., доц.,

Л.В. Лебедева, канд. екон. наук., доц.

**ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ/
FINANCES, MONEY AND CREDIT**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
галузь знань	05 «Соціальна та поведінкові науки» \ Social and behavioral studies
спеціальність	051 «Економіка» \ Economics

Розділ 1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Для студентів спеціальності «Економіка»

№ пор.	Назва теми	Кількість годин				Форма контролю
		Усього годин/кредитів	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
1	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	10	2	2	6	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
2	Фінансова система держави	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, Т
3	Державні доходи та видатки	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, СЗ
4	Бюджетна система	10	2	2	6	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
5	Податки та податкова система держави	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, СЗ
6	Фінанси суб'єктів господарювання	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, СЗ
7	Фінанси домогосподарств та населення	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, Т
8	Фінанси страхування	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, СЗ
9	Міжнародні фінанси	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, Т
10	Природа грошей та теорії грошей	8	-	-	8	КСР, Д, РП, СЗ
11	Грошовий оборот і грошові потоки	10	2	2	6	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
12	Грошова система	10	-	-	10	КСР, Д, РП,
13	Валютні відносини та валютні системи	10	-	-	10	КСР, Д, РП, СЗ
14	Інфляція та грошові реформи	10	2	2	6	УП, КСР, Д, РП, СЗ
15	Сутність кредиту та кредитний механізм	10	2	2	6	КСР, РП, ЕД, Т, СЗ
16	Кредитна система	10	-	-	10	КСР, Д, РП, Т
17	Банківська система та система спеціалізованих фінансово-кредитних установ	10	2	2	6	УО, КСР, Д, РП, Т
18	Фінансовий ринок	12	2	2	8	УО, КСР, Д, РП, СЗ
	Разом	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль – ЕКЗАМЕН						

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

Т – тестування;

ЕД – економічний диктант;

РП – реферативні повідомлення;

СЗ – ситуаційні завдання;

ТО – тематичні огляди;

Д – дискусія;

КСР – контроль самостійної роботи;

**Розділ 2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст фінансової науки та етапи розвитку, - сутність фінансів та функції фінансів, - сутність, структуру та джерела формування фінансових ресурсів держави. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтувати взаємозв'язок фінансів із грошима та іншими економічними категоріями, - визначати джерела формування фінансових ресурсів держави - розкривати особливості формування фінансових ресурсів 	<p>Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів</p> <p align="center">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансової науки та значення для розвитку суспільства. 2. Сутність та функції фінансів. 3. Фінансові ресурси держави та джерела їх формування. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1, 2, 7. Основна література: 2, 3, 4. Додаткова література: 4, 11, 19, 36 . Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття.</p> <p>Підготовка дайджесту на тему «Розвиток фінансової науки під впливом інформатизації суспільства»</p>	6
	<p align="center">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та особливості розвитку фінансової науки. 2. Зміст та взаємозалежність понять «гроші», «фінанси» та 	2

<p>держави</p>	<p>«кредит», їх роль на різних етапах суспільного відтворення (<i>Grabaminate–гра «Найбільш точне трактування змісту понять»</i>).</p> <p>3. Особливості формування фінансових ресурсів держави.</p>	
<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність та принципи побудови фінансової системи, її сфери та ланки, - поняття і складові фінансового механізму, - зміст цифрової економіки та вплив на розвиток фінансової системи. 	<p>Тема 2. Фінансова система</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Фінансова система: сутність та структура. 2.Зміст, завдання та напрями фінансової політики. 3.Цифрова економіка та її вплив на функціонування складових фінансової системи. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1,2, 12. Основна література: 4, 5. Додаткова література: 4, 11, 19, 36 Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	2
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати вплив сфер та ланок на розвиток фінансової системи, - визначати основні завдання і функції фінансових органів та інституцій у реалізації фінансової політики, - розкривати взаємозв'язок цифрової економіки з фінансовою 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки.</p> <p>Підготовка презентації функцій та завдань складових організаційної структури фінансової системи з використанням офіційних сайтів установ</p>	6
	<p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, структура та принципи побудови фінансової системи. 2. Сутність і призначення фінансової політики. 3. Фінансовий механізм, його зміст та складові елементи. 	2

системою	4. Сутність, види і методи фінансового контролю. <i>Дискусія на тему «Значення цифрової економіки в сучасних умовах розвитку сфер та ланок фінансової системи».</i>	
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, призначення та класифікація державних доходів і видатків, - джерела формування та методи мобілізації доходів, - методи фінансування державних видатків. 	<p>Тема 3. Державні доходи та видатки</p> <p>План лекції :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та склад державних доходів і видатків. 2. Доходи та видатки державного бюджету. 3. Доходи та видатки місцевих бюджетів. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 2, 8, 24. Основна література: 1, 3, 4. Додаткова література: 1, 4, 8, 11, 12, 17, 21 Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	2
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати оцінку стану формування державних доходів, - визначати фактори, що впливають на стан та обсяги державних доходів, - здійснювати аналіз стану системи державних видатків та її складових. 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки.</p> <p>Виконання індивідуального завдання № 1 «Підготовка доповідної записки про стан виконання Державного бюджету за визначеними видами надходжень»</p>	6
	<p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність державних доходів, їх значення та принципи організації. 2. Зміст доходів державного бюджету та їх класифікація. 3. Сутність та структура доходів місцевих бюджетів. 4. Класифікація видатків державного бюджету. <p><i>Ситуація для аналізу «Видатки місцевих бюджетів та оцінка їх ефективності розпорядниками бюджетних коштів»</i></p>	2

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, значення та функції державного бюджету, - принципи побудови та ланки бюджетної системи, сутність бюджетного механізму, - стадії бюджетного процесу. 	<p>Тема 4. Бюджетна система</p> <p style="text-align: center;">План лекції :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та призначення державного бюджету. 2. Бюджетний устрій та бюджетна система. 3. Поняття бюджетного процесу та його стадії. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1, 2, 8. Основна література: 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1,8, 12, 39, 40 . Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	2
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати причини, наслідки і шляхи скорочення бюджетного дефіциту, - аналізувати стан та тенденції розвитку бюджетної системи; - розкривати роль та місце відповідних органів державної влади на різних стадіях бюджетного процесу 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки.</p> <p>Виконання індивідуального завдання № 2 «Підготовка доповідної записки про стан виконання видаткової частини державного бюджету»</p>	6
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, функції та класифікацію податків, 	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, значення та функції державного бюджету. 2. Поняття, причини виникнення та джерела покриття бюджетного дефіциту. 3. Зміст і принципи побудови бюджетної системи. 4. Поняття бюджетного процесу та його стадії <p><i>Моделювання ситуації «Формування бюджету на наступний бюджетний період».</i></p>	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, функції та класифікацію податків, 	<p>Тема 5. Податки та податкова система держави</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність , функції та класифікація податків. 	2

<p>- елементи системи оподаткування, - сутність та принципи побудови податкової системи.</p> <p>Вміти:</p>	<p>2. Елементи системи оподаткування. 3. Податкова система та податкова політика. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 7,12, 13,19. Основна література: 3, 4, 5. Додаткова література: 30, 34. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<p>- аналізувати динаміку надходження податкових та неподаткових платежів до бюджету, - охарактеризувати різні види податків згідно діючого податкового законодавства;</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка доповідної записки на тему: «Особливості функціонування та розвитку автоматизованих інформаційно-аналітичних систем центрального та обласних рівнів податкової системи України»</p>	6
<p>- визначати основні напрями податкової політики держави,</p>	<p>План семінарського заняття: 1. Характеристика основних елементів системи оподаткування. 2. Основні види податків згідно Податкового кодексу України. 3. Податкова політика України та особливості її реалізації. <i>Розв'язування практичних ситуацій щодо нарахування та сплати податків.</i></p>	2
<p>Знати: - сутність та функції фінансів суб'єктів господарювання, - сутність та склад фінансових ресурсів, - сутність та склад</p>	<p>Тема 6. Фінанси суб'єктів господарювання План лекції: 1. Сутність та функції фінансів підприємств. 2. Фінансові ресурси підприємства, їхній склад і джерела формування. 3. Формування фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання.</p>	2

<p>джерела формування фінансових ресурсів. Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати складові фінансових ресурсів суб'єктів господарювання; - визначати складові джерел формування фінансових ресурсів, - застосовувати діючу методичку визначення фінансового результату діяльності 	<p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 3, 5, 7, 33. Основна література: 3, 4, 6. Додаткова література: 5, 7, 13, 26, 35, 43. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<p>Самостійна робота студентів.</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки.</p> <p>Виконання індивідуального завдання № 3</p> <p>Сформулювати 10 тестових завдань за матеріалом теми</p>	<p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінанси суб'єктів господарювання та їх функції. 2. Фінансові ресурси за складом та джерелами формування. 3. Формування фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання <p><i>Робота в малих групах з кейсом «Фінансові результати підприємства та можливості їх підвищення»</i></p>	6
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність, особливості та функції фінансів домогосподарств, - склад та джерела формування фінансових ресурсів домогосподарств, - методи планування 	<p>Тема 7. Фінанси домогосподарств та населення</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансів домогосподарств, їх значення у фінансовій системі держави. 2. Склад та особливості формування фінансових ресурсів домогосподарств. 3. Бюджет домогосподарств та особливості формування. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 1, 11, 14, 16, 17, 18, 25, 30, 33. Основна література: 2, 4, 5.</p>	2

<p>доходів та витрат домогосподарств, - сутність та форми заощаджень домогосподарств.</p> <p>Вміти: - ідентифікувати первинні та вторинні доходи домогосподарств, - встановлювати внутрішні та зовнішні грошові потоки домогосподарств, - планувати грошові потоки та складати бюджет домогосподарства.</p>	<p>Додаткова література: 15, 17, 36, 38. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p> <p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки</p> <p>Підготувати аналітичну записку на одну з тем: «Вплив доходів домогосподарств на економічний розвиток України», «Заощадження домашніх господарств як джерело інвестицій в Україні», «Домогосподарство як суб'єкт фінансових відносин».</p> <p>План семінарського заняття: 1. Роль домогосподарств в економіці України. 2. Формування та розвиток сімейного підприємництва в Україні (<i>Chainstory-гра на логіку «Можливості створення сімейного бізнесу»</i>). 3. Особливості формування доходів домогосподарств та оцінка стану заощаджень. <i>Розв'язування практичних ситуації «Формування бюджету домогосподарства».</i></p>	<p>6</p> <p>2</p>
<p>Знати: - сутність та функції фінансів страхування, - галузі та форми страхування, - складові фінансових відносин у страхуванні.</p>	<p>Тема 8. Фінанси страхування</p> <p>План лекції: 1. Сутність страхування, основні його галузі та форми. 2. Характеристика страхових фондів. 3. Страховий ринок та особливості розвитку.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 6, 16, 17, 18, 19, 30, 35, 36, 42, 43. Основна література: 3, 4, 6. Додаткова література: 18, 32, 33, 37.</p>	<p>2</p>

<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати господарські та соціальні ризики, - ідентифікувати види страхових фондів, - визначати зміст фінансових відносин у страхуванні. 	<p>Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p> <p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки.</p> <p>Підготовка доповіді до аудиторної дискусії на тему: «Стан та перспективи розвитку страхування як інструменту мінімізації господарських та соціальних ризиків», «Сучасні інформаційні технології у страховому бізнесі».</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <p>1. Господарські та соціальні ризики та їх вплив на економіку держави.</p> <p>2. Характеристика та особливості співстрахування та перестрахування.</p> <p>3. Відмінні особливості страхування життя та ризикового страхування</p> <p><i>Презентація за малими групами п'яти інноваційних термінів у страхуванні.</i></p>	<p style="text-align: center;">6</p>
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність міжнародних фінансів, - структуру міжнародних фінансових відносин та їх учасників, - функції та принципи міжнародних фінансів. <p>Вміти:</p>	<p>Тема 9. Міжнародні фінанси</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <p>1. Сутність, призначення та роль міжнародних фінансів.</p> <p>2. Поняття міжнародних фінансових відносин та їх види.</p> <p>3. Механізми розподілу міжнародних фінансових ресурсів</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Нормативно-правові акти: 5, 9, 20, 28.</p> <p>Основна література: 3, 4.</p> <p>Додаткова література: 9, 16.</p> <p>Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	<p style="text-align: center;">2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - визначати учасників міжнародних фінансових відносин, - ідентифікувати міжнародні валютно-фінансові потоки, - оцінювати стан іноземного інвестування. 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки</p> <p>Підготовка есе на тему «Вплив міжнародних фінансів на фінансову систему України», «Особливості формування фінансів міжнародними фінансовими інституціями».</p>	6
	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні фінанси, їх функції та принципи міжнародних фінансів. 2. Сутність, значення та види іноземних інвестицій. 3. Особливості функціонування міжнародного ринкового та неринкового механізму перерозподілу фінансових ресурсів. <p><i>Дискусія на тему «Спеціальні права займу та показники функціонування економіки України»</i></p>	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - механізм походження грошей у процесі розвитку суспільного виробництва та обміну, - функції грошей, - властивості сучасних грошей. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати сутнісні характеристики грошей, - обґрунтувати особливості 	<p>Тема 10. Природа грошей та теорії грошей</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Походження, сутність та функції грошей. 2. Характеристика основних теорій грошей. 3. Форми грошей, їх еволюція та особливості виникнення електронних грошей (криптовалют). <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Нормативно-правові акти: 3, 4.</p> <p>Основна література: 1, 2, 3, 6.</p> <p>Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36.</p> <p>Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для</p>	8

<p>використання квазі грошей, - оцінювати особливості розвитку електронних валют</p>	<p>самопідготовки. Підготовка доповіді до аудиторної дискусії на одну з тем: «Використання криптовалют в сучасних економічних системах», «Особливості функціонування віртуальних криптовалют»</p>	
<p>Знати: - структуру та призначення грошового обороту, - механізм взаємозв'язків грошовий оборот основних груп економічних суб'єктів, - складові грошових агрегатів</p>	<p>Тема 11. Грошовий оборот і грошові потоки План лекції: 1. Сутність грошового обороту та характеристика основних сфер. 2. Структура грошових потоків та закони грошового обігу. 3. Грошова маса та грошова база. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 3, 4. Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	2
<p>Вміти: - аналізувати грошові агрегати, - визначати фактори впливу на швидкість обігу грошей, - обґрунтовувати характер діє грошово-кредитного мультиплікатора</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Виконання індивідуального завдання № 4 Складання 10 тестових завдань за матеріалами теми.</p>	6
	<p>План семінарського заняття: 1. Історичні аспекти походження грошей. 2. Прояв дії функцій грошей в економіці. 3. Економічна сутність, форми грошей та їх еволюція. 4. Походження та властивості криптовалют</p>	2

	<i>Дискусія на тему «Тенденції розвитку криптовалют в економіці України».</i>	
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність та механізм функціонування грошової системи, - закономірності еволюції грошових систем, - процес формування грошової системи України. 	<p>Тема 12. Грошова система</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, структура та принципи організації грошових систем. 2. Основні типи грошових систем та еволюція їх розвитку. 3. Методи та інструменти регулювання грошової системи. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 9, 21, 27. Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати цілі державного регулювання грошових систем, - визначати проблеми монетизації ВВП в Україні та шляхи їх вирішення, - оцінювати вплив грошових агрегатів на грошові системи 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, опрацювання питань для самопідготовки.</p> <p>Виконання індивідуального завдання № 5 «Оцінка стану грошової маси в економіці України»</p> <p>Виконання індивідуального завдання № 6</p> <p>Складання 10 тестових завдань за матеріалами теми.</p>	10
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність валюти та валютних відносин, - механізм та основні 	<p>Тема 13. Валютні відносини та валютні системи</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність валюти та валютних відносин. 2. Валютний курс та його види. 	

<p>інструменти валютного регулювання, - сутність, призначення та структуру валютних систем. Вміти: - ідентифікувати валютні ризики, - визначати валютні курси різними методами, - аналізувати тенденції в коливаннях валютних курсів</p>	<p>3. Регулювання валютних курсів. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 9, 29. Основна література.: 1, 3. Додаткова література: 6, 9, 31. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	
<p>Знати: - сутність та основні теоретичні концепції інфляції, - зовнішні ознаки та причини інфляції, - причини грошових реформ. Вміти: - встановлювати</p>	<p>Тема 14. Інфляція та грошові реформи План лекції: 1. Суть інфляції та її основні форми. 2. Методи регулювання інфляції. 3. Суть, класифікація та основні методи грошових реформ. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8. Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 17, 19, 21, 36 Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	<p>10</p> <p>2</p>

<p>види та форми прояву інфляції, - розраховувати показники інфляції, - визначати методи державного регулювання інфляції.</p>	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка доповіді до аудиторної дискусії на тему: «Інфляція в Україні: проблеми подолання та ефективність державної антиінфляційної політики».</p>	<p>6</p>
	<p>План семінарського заняття: <i>1. Інфляція як процес знецінення грошей (моделювання ситуації «Виникнення інфляційних процесів в економіці»).</i> 2. Форми вияву та основні види інфляції. 3. Причини та наслідки інфляції. 4. Антиінфляційна політика держави. 5. Причини та завдання грошових реформ.</p>	<p>2</p>
<p>Знати: - сутність та функції кредиту, - форми та види кредиту, - особливості використання позичкового відсотку, Вміти: - аналізувати вигідність кредитів для різних сфер функціонування;</p>	<p>Тема 15. Сутність кредиту та кредитний механізм План лекції: 1. Сутність кредиту, його функції та роль в економіці. 2. Види та форми кредиту, основні складові кредитного механізму. 3. Процентні гроші та позичковий відсоток. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 31. Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 9, 17, 19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для</p>	<p>6</p>

<p>- розраховувати позичковий відсоток, номінальну та реальну ставки відсотка, - застосовувати у розрахунках прості та складні відсотки.</p>	<p>самопідготовки. Опрацювання основних нормативно-правових актів з питань державного регулювання кредитних відносин в Україні та підготовка реферативної роботи на одну з тем: «Необхідність та роль кредиту в ринковій економіці», «Розвиток ринку банківського кредитування в Україні», «Необхідність та основні форми страхування кредитів».</p>	
	<p>План семінарського заняття: 1. Розвиток кредитних відносин в економіці України. 2. Особливості функціонування та розвитку банківського кредитування в Україні. 3. Сучасні види банківського кредиту <i>Ділова гра «Обери вигідний кредит для фізичної особи»</i> 4. Кредитний механізм, основні його складові та особливості функціонування.</p>	2
<p>Знати: - сутність кредитної системи, - принципи її побудови, передумови розвитку, - сутність та класифікацію міжбанківських об'єднань, - етапи становлення</p>	<p>Тема 16. Кредитна система План лекції: 1. Поняття кредитної системи, її роль і місце в сучасному економічному просторі. 2. Основні елементи кредитної системи. 3. Функціонування кредитних систем зарубіжних країн. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 31. Основна література: 1, 2, 3, 6. Додаткова література: 2, 4, 9, 17, 19, 21, 36. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	

<p>та особливості кредитної системи України.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати елементи кредитної системи та елементи інфраструктури, - оцінювати стійкість та застосовувати методи забезпечення стійкості кредитної системи. 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, опрацювання питань для самопідготовки.</p> <p>Підготовка доповіді на тему: «Роль кредитної системи в інноваційному розвитку економіки.» «Роль спеціалізованих фінансово-кредитних установ у кредитній системі».</p>	<p>10</p>
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - функції центральних банків, - особливості банківського нагляду та грошово-кредитного регулювання економіки, - завдання функції та організацію діяльності Національного банку України, - сутність, функції, класифікацію комерційних банків. 	<p>Тема 17. Банківська система та система спеціалізованих фінансово-кредитних установ</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Центральний банк: його місце та роль у процесі державного регулювання економіки. 2.Сутність і призначення комерційних банків на сучасному етапі суспільного розвитку. 3.Операції комерційних банків та сучасні напрями їх удосконалення. <p>Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 8, 9, 24. Основна література: 1, 3. Додаткова література: 3, 20, 22, 24, 29 Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	<p>2</p>
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовувати роль центрального банку 	<p><i>Самостійна робота студентів.</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для</p>	<p>6</p>

<p>в регулюванні банківської системи, - ідентифікувати типи операцій комерційного банку, - розраховувати показники прибутковості та оцінювати рейтинг комерційного банку.</p>	<p>самопідготовки. Індивідуальне завдання № 8 «Оцінка основних показників діяльності комерційного банку»</p>	
<p>Знати: - сутність, мету та завдання функціонування фінансового ринку, - класифікацію інструментів фінансового ринку, - особливості функціонування грошового та валютного ринку, ринку цінних паперів, ринку позикових капіталів, страхового ринку. Вміти: - ідентифікувати канали прямого та непрямого інвестування, - оцінювати вплив факторів, що визначають</p>	<p>Тема 18. Фінансовий ринок План лекції: 1. Структура фінансового ринку та особливості регулювання операцій. 2. Суб'єкти та об'єкти фінансового ринку. 3. Цінні папери: поняття та класифікація. Список рекомендованих джерел: Нормативно-правові акти: 10, 31, 32. Основна література: 3, 4, 6. Додаткова література: 10, 14, 23, 24, 41, 42. Інтернет-ресурси, періодичні видання.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота студентів.</i> Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка тематичного огляду на одну з тем: «Державне регулювання фінансового ринку в Україні», «Методи мінімізації ризиків на фінансовому ринку України».</p>	8

<p>стан попиту та пропозиції на грошовому ринку, - визначати характер впливу факторів валютного ринку на його кон'юнктуру.</p>	<p>План семінарського заняття: 1. Мета та завдання функціонування фінансового ринку. 2. Органи державного регулювання фінансового ринку: їх основні повноваження та функції. 3. Характеристика основних сегментів та підсекторів фінансового ринку. <i>Ділова гра «Вибір надійного фінансового посередника».</i></p>	<p>2</p>
<p>РАЗОМ</p>		<p>180</p>

*
— курсивом виділено інтерактивні методи навчання

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996р. № 254/96-ВР із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010р. № 2456-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010р. № 2755-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43.
5. Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 215.
6. Положення про єдиний казначейський рахунок: Наказ Державного казначейства України від 26.06.2002 р. № 122.
7. Положення про Міністерство фінансів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375.
8. Положення про Пенсійний фонд України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.07.2014 № 280.
9. Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228.
10. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року № 11.
11. Про Державну фіскальну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 № 236.
12. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997р. № 280/97 із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
13. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991р. №1576-XII із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
14. Про страхування: Закон України від 07.03.1996р. № 85/96 із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
15. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 17.09.2006р. №3480-IV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 06.12.2019р. №361-IX із подальшими змінами та

доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

17. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999р. № 679-XIV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

18. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 02.10.2012р. № 5411-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

19. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003р. № 1058-15 із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

20. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999р. № 1105-XIV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

21. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000р. № 1533-II із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

22. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015р. № 576-VIII із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

23. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010р. № 2464-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

24. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993р. № 2939-XII із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

25. Концепція застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.09.2002р. № 538 2011 із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Основний

1. *Гроші та кредит: підручник / П. Г. Ільчук, О. О. Коць, І. Ю. Кондрат, Н. Б. Ярошевич. – Львів: Видавець ПП Сорока Т. Б., 2016. – 412 с.*
2. *Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підручник/ В.О. Онищенко, А.Ю. Бережна, Л.О. Пащенко та ін. К.: ЦУЛ, 2016. 600 с.*
3. *Фінанси. Підручник / за ред. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.*
4. *Фінанси, гроші та кредит : навч. посібник / Н. О. Шпак, Н. Б. Ярошевич, О. Я. Побурко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 416 с.*
5. *Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: навч. посібн. / Д.І. Коваленко, В.В. Венгер. К.: ЦУЛ, 2019. 578 с.*

Додатковий

1. *Алексєєв І.В. Гроші та кредит: навч. посібн. / І.В. Алексєєв. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 312 с.*
2. *Банківська система: навч. посіб./ Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова; за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. – 444 с.*
3. *Бєлова, І.В. Дослідження грошово-кредитного ринку: навч. посіб. / І.В. Бєлова. – Суми: СумДУ, 2020. – 147 с.*
4. *Бурковська А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. / А. В. Бурковська. – К. : ЦУЛ, 2014. – 208 с.*
5. *Бюджетно-податкова політика у системі регулювання економіки: монографія/І.Я. Чугунов, Т.В.Канєва, М.Д.Пасічний та ін.; за заг. ред. І.Я. Чугунова. К.: Глобус-Пресс, 2018. 354 с.*
6. *Ваніна Н. М. Ринок цінних паперів. Практикум: навч. посіб. / Н. М. Ваніна. – К.: ЦУЛ, 2014. – 176 с.*
7. *Державне фінансове регулювання економічних перетворень: монографія/І.Я. Чугунов, Т.В. Канєва та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 376 с.*
8. *Еш С. М. Ринок фінансових послуг: підручник / С. М. Еш. – К.: Ліра-К, 2016. – 420 с.*
9. *Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації: монографія/ В.Р. Сіденко, М.І. Скрипниченко, В.С. Пономаренко, І.Я. Чугунов та ін.; за ред. В.Р. Сіденка. К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2017. 648 с.*
10. *Качула С.В. Державна фінансова політика соціального розвитку: монографія. Київ: КНТЕУ, 2019. 424 с.*
11. *Козарезенко Л. В. Фінансова політика розвитку людського потенціалу : монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 412 с.*

12. Колосова В.П. *Фінанси міжнародних інституцій в Україні: монографія К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 504 с.*
13. Кучер Г.В. *Державні фінансові ресурси: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 608с.*
14. Макогон В. Д. *Бюджетна стратегія держави: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2018. 364 с.*
15. Нікітішин А.О. *Податкова політика в умовах економічних перетворень: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 480 с.*
16. Пасічний М. Д. *Фінансова політика держави: монографія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 440 с.*
17. *Фінанси різних форм бізнесу: навч. посіб./ Н.Г. Пігуль, О.В. Дейнека, Н.А. Дехтяр, О.В. Люта. – Суми: Сумський державний університет, 2017. 337 с.*
18. Чугунов І.Я., Насібова О.В. *Фінанси пенсійного забезпечення: монографія / Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 248 с.*
19. Шелудько В. М. *Фінансовий ринок: підручник / В. М. Шелудько. – 3-тє вид., стер. – К.: Знання, 2015. – 535 с.*
20. *Budget policy of social development. Chugunov I., Kaneva T., Pasichnyi M. and other. General editorship Chugunov I. Scientific Route. Tallinn, Estonia. 2018. 348p.*
21. Chugunov I., Makohon V., Krykun T. *Fiscal policy and institutional budget architectonics. Baltic Journal of Economic Studies. 2019. Vol. 5 No.5. pp.197-203. doi: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-5-197-203>. [Міжнародна наукометрична база Web of Science]*
22. Chugunov I., Makohon V., Krykun T. *Budget strategy in the conditions of economic globalization. Problems and Perspectives in Management. 2019. Vol.17, Issue 3, pp. 101-110. doi:10.21511/ppm.17(3).2019.08 [Міжнародна наукометрична база SCOPUS]*
23. Chugunov I., Makohon V., Markuts Y. *Budgetary policy of the emerging countries in conditions of institutional transformations. Problems and Perspectives in Management. 2019. Volume 17, Issue №4, pp. 252-261. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17\(4\).2019.21](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17(4).2019.21) [Міжнародна наукометрична база SCOPUS]*
24. Chugunov I., Makohon V., Markuts Y. *Features of EU and Ukraine debt policy. Investment Management and Financial Innovations. 2019. Volume 16, Issue №4, pp. 254-261. [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16\(4\).2019.22](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16(4).2019.22) [Міжнародна наукометрична база SCOPUS]*
25. Chugunov I., Pasichnyi M., Nepytyaliuk A. *Macroeconomic effects of inflation targeting in advanced and emerging market economies. Banks and Bank Systems. 2019. 14(4), pp.153-165. doi:10.21511/bbs.14(4).2019.15 <https://businessperspectives.org/component/zoo/macro-economic-effects-of-inflation-targeting-in-advanced-and-emerging-market-economies> [Міжнародна наукометрична база SCOPUS].*

26. Chugunov I., Makohon V., Vatulov A., Markuts Y. *General government revenue in the system of fiscal regulation. Investment Management and Financial Innovations. Volume 17. 2020, Issue №1, pp. 134-142. doi: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17\(1\).2020.12](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17(1).2020.12). [Міжнародна наукометрична база SCOPUS].*
27. Aristovnik, A., & Meze, M. (2017). The impact of supranational fiscal rules on public finance: the case of EMU member states. *Global Business and Economics Review*, 19(1), 38-53.
28. Farhi, E., & Gabaix, X. (2020). Optimal taxation with behavioral agents. *American Economic Review*, 110(1), 298-336.
29. Adriana, T., & Liangb, N. (2018). Monetary Policy, Financial Conditions, and Financial Stability. *International Journal of Central Banking*. <https://www.ijcb.org/journal/ijcb18q0a3.pdf>
30. Melosi, L. (2016). Signalling effects of monetary policy. *The Review of Economic Studies*, 84(2), 853–884
31. Kim, D. H., Wu, Y. C., & Lin, S. C. (2018). Heterogeneity in the effects of government size and governance on economic growth. *Economic Modelling*, 68, 205-216.

Internet-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – www.minfin.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної Казначейської служби України – www.treasury.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної Фіскальної служби України –
6. www.stasumy.gov.ua
7. Офіційний сайт Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України – www.me.kmu.gov.ua
8. Офіційний Комітету з питань бюджету Верховної Ради України – www.budget.rada.gov.ua
9. Офіційний сайт Рахункової палати Верховної Ради України – www.ac-rada.gov.ua/main.asp
10. Офіційний сайт Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України – www.dfp.gov.ua
11. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України – www.smsc.gov.ua
12. Офіційний сайт Національного банку України. – www.bank.gov.ua
13. Офіційний сайт Державного комітету статистики України – www.ukrstat.gov.ua
14. Офіційний сайт Антимонопольного комітету України – www.amc.gov.ua
15. Офіційний сайт Державного комітету України з питань регуляторної

політики та підприємництва – www.dkrp.gov.ua

16. Офіційний сайт Пенсійного фонду України – www.pfu.gov.ua

17. Фінансова газета (Міжнародний фінансовий тижневик) – www.fingazeta.ua

18. Український фінансовий сервер – www.ufs.kiev.ua

19. The official website of OECD. Retrieved from <http://www.oecd.org>

20. The official website of IMF. Retrieved from <https://www.imf.org/external/index.htm>

21. The official website of World Bank. Retrieved from <https://www.worldbank.org/>

22. The official website of European Commission. Retrieved from https://ec.europa.eu/commission/index_en

Періодичні видання

Газети

- Урядовий кур'єр
- Відомості Верховної Ради України
- Голос України

Журнали

- Фінанси України
- Світ фінансів
- Економіка України
- Економіка і прогнозування
- Економіка та держава
- Актуальні проблеми економіки
- Вісник КНТЕУ
- Страхова справа
- Фінансовий контроль
- The European Journal of Economics and Management Sciences
- Journal American Economic

****Курсивом виділено забезпечення в бібліотеці КНТЕУ***